

Oponentský posudek diplomové práce Lucie Říhové
(„Muslimští imigranti v západní Evropě. Integrace nebo radikalizace?“)

vypracoval: PhDr. Václav Nekvapil

Diplomová práce Lucie Říhové pojednává o velmi aktuální problematice spojené s integrací přistěhovalců muslimského vyznání do evropských společností. Na příkladu Německa, Francie a Velké Británie, tedy zemí relativně nejvíce zasažených fenoménem přistěhovalectví z muslimských zemí, ukazuje, s jakými problémy se Evropa potýká a jaké výzvy představuje tento typ imigrace pro tradiční společenské a státní struktury a pro redefinici národní identity. Práce je doplněna o zhodnocení stavu a vyhlídek nevelké muslimské přistěhovalcké komunity v České republice.

Teritoriální vymezení tématu dle evropských zemí (kapitola II) tvoří však jen jednu osu předkládané práce a přímo vyrůstá z první části (kapitola I), v níž se autorka věnuje některým pojmům klíčovými pro dané téma, jakými jsou islám, Evropa a imigrace, multikulturalismus a modely integrace.

Autorka zdařile vystihla hlavní témata současné debaty. Operuje s mnoha pojmy, které mají v různých zemích různý kontext (např. francouzský islám/islam de France, komunitarismus, sekularismus, náboženská neutralita státu atd.), dobře popisuje současné obrysy národních diskusí o přistěhovalckých politikách. Přínosný je též vhled do komunit samotných (včetně muslimské obce v České republice) a to s ohledem na riziko jejich možné radikalizace na bázi fundamentalistického islamismu, který může vyústit až v terorismus.

Většinu konkrétních výhrad, které jsem k práci měl, autorka do poslední verze zapracovala. Zbývá zmínit výhradu základní, která se týká tematického vymezení práce. Zvolené téma je příliš široké na celostní zpracování v rozsahu diplomové práce. Každá ze zemí, jimž se autorka v práci věnuje, se nachází ve specifické situaci a popsat tento kontext na několika stránkách jde na úkor postihnutí hloubky tématu. Autorka se sice pokoušela o komparaci současných problémů s integrací muslimských přistěhovalců v Německu, Velké Británii a ve Francii, ale výsledek není v tomto ohledu příliš uspokojivý.

V seznamu použité literatury navíc nenajdeme žádnou cizojazyčnou monografii, nemluvě o referenčních publikacích k tématu. Přitom jde o téma v ČR minimálně zpracované. Nutno však uznat, že autorka nahlédla do patrně všech významných monografií na dané téma dostupných v českém jazyce. Práce ovšem v žádném ohledu – ani rozsahem, ani hloubkou – neříká o žádném z pojednávaných témat více než to, co lze nalézt v její hlavní referenční publikaci a klíčovém zdroji inspirace, kterou je kniha Přistěhovalectví a liberální stát (CDK, Brno 2005) vedoucího diplomové práce Pavla Barši a Andrey Baršové.

Přesto práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako dobrou.

PhDr. Václav Nekvapil, 2. 6. 2007